

DIREKTIIVID

KOMISJONI DIREKTIIV (EL) 2020/739,

3. juuni 2020,

millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/54/EÜ III lisa seoses SARS-CoV-2 lisamisega teadaolevalt inimesi nakatavate bioloogiliste mõjurite loendisse ja muudetakse komisjoni direktiivi (EL) 2019/1833

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. septembri 2000. aasta direktiivi 2000/54/EÜ töötajate kaitse kohta bioloogiliste mõjuritega kokkupuutest tulenevate ohtude eest tööl, ⁽¹⁾ eriti selle artiklit 19,

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit püüab säilitada töötajate tervise nõuetekohase kaitse tagamise kõrgeid standardeid, mis on eriti olulised tervist ohustava ülemaailmse pandeemia kontekstis. 2020. aasta algusest alates on COVID-19 (uus koroonaviirushaigus) pandeemia mõjutanud kõiki liikmesriike ja kaasa toonud tõsiseid häireid kõigis sektorites ja kõigi teenuste osutamisel, see mõjutab otseselt kõigi liidu töötajate tervist ja ohutust.
- (2) Liidu töötervishoiu ja tööohutuse eeskirju ülevõtivate riiklike eeskirjade range järgimine ja kohaldamine on nüüd äärmiselt oluline. Direktiiviga 2000/54/EÜ on kehtestatud eeskirjad, mille eesmärk on kaitsta töötajaid nende tervist ähvardava ohu eest, sealhulgas ära hoida tööl bioloogiliste mõjuritega kokkupuutest tulenevad või tuleneda võivad ohud. Direktiivi 2000/54/EÜ kohaldatakse selliste tegevuste suhtes, mille puhul töötajad oma töö tõttu puutuvad kokku või võivad kokku puutuda bioloogiliste mõjuritega, ning sellega nähakse ette meetmed, mida tuleb võtta, kui mingi tegevusega võib tõenäoliselt kaasneda oht kokku puutuda bioloogiliste mõjuritega, ja meetmed, millega määrata kindlaks töötajate sellise kokkupuute laad, ulatus ja kestus.
- (3) Direktiivi 2000/54/EÜ III lisa on sätestatud loend bioloogilistest mõjuritest, mis teadaolevalt nakatavad inimesi ning mis on jagatud vastavalt nende nakkusohtlikkusele. Seda loendit tuleb kõnealuse lisa 6. sissejuhatava märkuse kohaselt muuta, et võtta arvesse olulisi muutusi toonud teadussaavutusi ja epidemioloogilist arengut käsitlevaid uusimaid teadmisi (sealhulgas teave uute bioloogiliste mõjurite olemasolu kohta).
- (4) Komisjoni direktiiviga (EL) 2019/1833, ⁽²⁾ mis võeti vastu 2019. aasta oktoobris, muudeti direktiivi 2000/54/EÜ III lisa ja lisati sellesse mitu bioloogilist mõjurit, sealhulgas ägeda raskekujulise respiratoorse sündroomi koroonaviirus (SARS-viirus) ja Lähis-Ida respiratoorse sündroomi koroonaviirus (MERS-viirus).
- (5) Raskekujulise ägeda respiratoorse sündroomi koroonaviirus-2 või lühidalt SARS-CoV-2, mis põhjustas COVID-19 pandeemia, peetakse SARS-viiruse ja MERS-viirusega väga sarnaseks. Arvestades kõnealuse viiruse omaduste kohta praegu kättesaadavaid epidemioloogilisi ja kliinilisi andmeid, näiteks andmeid viirusega nakatumise mustrite, nakkuse kliiniliste tunnuste ja riskitegurite kohta, tuleks SARS-CoV-2 lisada kiiremas korras direktiivi 2000/54/EÜ III lissasse, et tagada töökohtadel jätkuvalt töötajate tervise ja ohutuse nõuetekohane kaitse.

⁽¹⁾ EÜT L 262, 17.10.2000, lk 21.

⁽²⁾ Komisjoni 24. oktoobri 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1833, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/54/EÜ I, III, V ja VI lisa üksnes tehniliste kohanduste osas (ELT L 279, 31.10.2019, lk 54).

- (6) SARS-CoV-2 võib põhjustada nakatunud elanikkonna hulgas raskeid haigusi, eriti suures ohus on vanemaealised töötajad ja need, kellel on varasem meditsiiniline probleem või mõni krooniline haigus. Kuna praegu ei ole vaktsiini ega tõhusat ravi, tehakse rahvusvahelisel tasandil märkimisväärsed pingutusi ja juba praegu on leitud mitu vaktsiini-kandidaati. Võttes arvesse uusimaid teaduslikke tõendeid ja kättesaadavaid kliinilisi andmeid ning kõiki liikmesriike esindavate ekspertide nõuandeid, tuleks SARS-CoV-2 liigitada inimest ohustavaks 3. riskirühma patogeeniks. Mitu liikmesriiki ning EFTA riigid ja muud kolmandad riigid on hakanud võtma meetmeid seoses SARS-CoV-2 liigitamisega 3. riskirühma.
- (7) 2020. aasta märtsis avaldas Maailma Terviseorganisatsioon laboritele mõeldud bioohutuse suunised, milles käsitletakse uut koroonaviirust ja SARS-CoV-2-ga nakatunud patsientide kliiniliste proovide analüüsi ⁽³⁾. Suunistes on märgitud, et diagnoosimisega seonduvaid laboratoorseid toiminguid, mis ei hõlma paljundamist, näiteks sekveneerimist, võib teha tööruumides, kus on rakendatud menetlusi, mis on samaväärsed vähemalt 2. ohutustasemega (bioohutuse 2. tase (BSL-2)), samas tuleks SARS-CoV-2-ga seotud paljundustoiminguid teha isoleeritud laborites, kus on atmosfäärirõhust madalam õhurõhk (bioohutuse 3. tase (BSL-3)). Et tagada kogu liidus diagnostikalaborite piisav võimekus ja oluliste tööülesannete täitmise järjepidevus, tuleks direktiivi 2000/54/EÜ III lisas esitada konkreetsed selgitused.
- (8) Pidades silmas üleilmse COVID-19 pandeemia tõsidust ja asjaolu, et igal töötajal on õigus tervislikule, ohutule ja hästi kohandatud töökeskkonnale, nagu on ette nähtud Euroopa sotsiaalõiguste samba ⁽⁴⁾ 10. põhimõtte, peaks käesoleva direktiivi riiklikku õigusesse ülevõtmise periood olema lühike. Mitme konsulteerimise tulemusena leiti, et asjakohane on viie kuu pikkune ülevõtmisperiood. Arvestades erakorralisi asjaolusid, soovitatakse liikmesriikidel rakendada käesolev direktiiv võimaluse korral enne ülevõtmise tähtaega.
- (9) Direktiiviga (EL) 2019/1833 muudeti ka direktiivi 2000/54/EÜ V ja VI lisa, milles on kirjeldatud laborites, loomapidamisrajatistes ja tööstuses järgitavaid ohutusmeetmeid ja ohutustasemeid. Et tagada töötajatele nõuetekohane kaitsetase, tuleks ettepoole tuua ka neis lisades SARS-CoV-2-ga kokkupuutega seoses tehtud muudatuste riiklikku õigusesse ülevõtmise kuupäev.
- (10) Komisjon jälgib ka edaspidi tähelepanelikult COVID-19 pandeemiaga seotud olukorda, sealhulgas võimalikku vaktsiini väljatöötamist ning uute tehnoloogiliste ja teaduslike andmete ja tõendusmaterjalide kättesaadavust SARS-CoV-2 kohta. Selle põhjal vaatab komisjon vajaduse korral läbi käesoleva direktiivi vastuvõtmisega kehtestatud liigituse asjaomasesse riskirühma.
- (11) Silmas on peetud vajadust säilitada oma töö tõttu bioloogiliste mõjuritega kokku puutuvate või kokku puutuda võivate töötajate praegu kehtiv kaitsetase ning tagada, et muudatustes võetakse arvesse üksnes selle valdkonna teaduslike arenguid ning et muudatustega nõutakse üksnes töökohtade tehnilist laadi kohandamist.
- (12) Käesoleva direktiivi ettevalmistamisel olid abiks liikmesriike esindavad eksperdid, kes andsid tehnilist ja teaduslikku tuge. Lisaks konsulteeriti SARS-CoV-2 pandeemiast tulenevalt direktiivis 2000/54/EÜ tehtavate tehnilist laadi kohandamiste asjus kolmepoolse tööohutuse ja töötervishoiu nõuandekomiteega.
- (13) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta ⁽⁵⁾ kohustuvad liikmesriigid põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja liikmesriigi ülevõtvate õigusaktide vastavate osade vahel.
- (14) Käesoleva direktiiviga ettenähtud meetmed on kooskõlas nõukogu direktiivi 89/391/EMÜ ⁽⁶⁾ artikli 17 alusel moodustatud komitee arvamusega,

⁽³⁾ Maailma Terviseorganisatsioon „Laborite bioohutuse suunised koroonaviirushaiguse (COVID-19) kontekstis“ (19. märtsil 2020 esitatud vahesuunised) <https://apps.who.int/iris/rest/bitstreams/1272450/retrieve>

⁽⁴⁾ Euroopa sotsiaalõiguste sammas, november 2017, https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/european-pillar-social-rights_et

⁽⁵⁾ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

⁽⁶⁾ Nõukogu 12. juuni 1989. aasta direktiiv 89/391/EMÜ töötajate töötervishoiu ja tööohutuse parandamist soodustavate meetmete kehtestamise kohta (EÜT L 183, 29.6.1989, lk 1).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2000/54/EÜ III lisa muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi lisale.

Artikkel 2

Direktiivi (EL) 2019/1833 artikli 2 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 20. novembriks 2021. Samas jõustavad liikmesriigid direktiivi 2000/54/EÜ V ja VI lisa selliste muudatuste, mis on seotud bioloogilise mõjuri SARS-CoV-2-ga, järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 24. novembriks 2020.

Nad edastavad esimeses lõigus osutatud õigus- ja haldusnormide teksti viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.“

Artikkel 3

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 24. novembriks 2020. Nad edastavad kõnealuste õigus- ja haldusnormide teksti viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 4

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 5

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 3. juuni 2020

Komisjoni nimel
eesistuja

Ursula VON DER LEYEN

LISA

Direktiivi 2000/54/EÜ III lisas esitatud tabeli osas „VIIRUSED“ („*Nidovirales*“ (O), „*Coronaviridae*“ (F), „*Beetakoronaviirus*“ (G)) lisatakse kande „Ägedat raskekujulise respiratoorset sündroomi põhjustav koronaviirus (SARS-viirus)“ ja kande „Lähis-Ida respiratoorse sündroomi koronaviirus (MERS-viirus)“ vahele järgmine kanne:

„Raskekujulise ägeda respiratoorse sündroomi koronaviirus-2 (SARS-CoV-2)“ ⁽¹⁾	3	
--	---	--

(¹) Kooskõlas artikli 16 lõike 1 punktiga c tuleks SARS-CoV-2 diagnoosimisega seonduvaid laboratoorseid toiminguid, mis ei hõlma paljundamist, teha tööruumides, mis vastavad vähemalt 2. ohutustasemele. SARS-CoV-2-ga seotud paljundustoiminguid tehakse 3. ohutustasemega laborites, kus on atmosfäärirõhust madalam õhurõhk.